

[Esther Malling-Pedersen.]

beslutsom rigsdag eller en kombination, der giver plads for et overvejende og prøvende element og også giver befolkningen bedre muligheder for at blive orienteret i tide om de spørgsmål, der ligger for, idet, som det så ofte har været påpeget, et lovforslags overgang fra det ene ting til det andet giver befolkningen mulighed for at kunne fremsætte ønsker og synspunkter. Disse konkrete spørgsmål synes jeg ikke vi bør tabe af syne, skønt jeg er fuldkommen klar over — som det også er sagt fra så mange sider —, at det nuværende landstings tilværelse er ved at blive historie; men jeg synes alligevel, der er grund til at drage disse ting frem.

Det er som sagt det konkrete spørgsmål om, hvad befolkningen har mest brug for i den tid, hvori vi lever, der bør trækkes frem, og i forbindelse hermed melder sig det spørgsmål, om der er ført tilstrækkeligt bevis for, at et moderniseret landsting, befriet for iøjnefaldende fejl og rigtigt placeret indenfor rigsdagens arbejdsfelt, ikke fortsat kunne have været til virkelig gavn.

Jeg kunne nævne flere punkter i lovforslaget, som jeg er utryg ved, bl. a. fordi det forekommer mig vanskeligt at overskue deres praktiske rækkevidde, og de skarpt afstukne frister for arbejdet med grundlovssagen gør mulighederne for virkelig dybtgående undersøgelser ret problematiske.

Jeg vil blot lige omtale et enkelt punkt, nemlig § 72, der bl. a. omhandler den administrative frihedsberøvelse. Det hedder her i stk. 6:

„Udenfor strafferetsplejen skal lovligheden af en frihedsberøvelse, der ikke er besluttet af en dømmende myndighed . . ., på begæring af den, der er berøvet sin frihed, eller den, der handler på hans vegne, forelægges de almindelige domstole eller anden dømmende myndighed til prøvelse. Nærmere regler herom fastsættes ved lov.“

Dette vil bl. a. komme til at dreje sig om sindssyge og åndssvage og, som den højtærede statsminister også ved tidligere lejligheder har gjort opmærksom på, om alle børn, som inddrages under børneforsorg, idet deres forældre eller værger kan inddrage en sådan frihedsberøvelse for domstolene til efterprøvelse. Hidtil har landsnævnet for børneforsorg været den højeste instans for ankesager, hvor det drejer sig

om frihedsberøvelse for børn, der anbringes af børneværnet. Det er klart, at vi alle her i Danmark ønsker den størst mulige beskyttelse for den enkelte og vel særlig for de værgeløse; men en sag som den, der her er tale om, har to sider. Med hensyn til de sindssyge står på den ene side den ulykkelige patient, på den anden side de ulykkelige forældre eller andre pårørende, som tit ikke ser nogen anden udvej end tvangsindlæggelse, bl. a. for at redde tilværelsen for hjemmets øvrige medlemmer, og for dem vil en bestemmelse som den i § 72 kunne blive meget alvorlig.

Med hensyn til de børn, der anbringes af børneværnet, melder sig blandt mange andre spørgsmål også det, om det altid vil være til gavn for barnet, at en sådan sag bliver rejst. Jeg har den dybeste respekt for forældreretten, men vi har i vore dage sørge- ligt mange eksempler på, at forældrepligten, følelsen af ansvar og pligt overfor børnene, ikke er så stærk og levende, som der er brug for. Når man aflægger besøg f. eks. på hjem for vanskelige børn, møder man tit den udtalelse: det er ikke børnene, det er forældrene, vi skulle have her. Det er strid og ufred og andre ulykkelige forhold i hjemmet og ikke børnene selv, der er skyld i deres vanskelige sind. Det er også et stort spørgsmål, hvordan sådanne retssager, eventuelt ved børnedomstole med vidneudsagn o. s. v., vil komme til at virke ind på børnenes tilværelse og tankeverden. Jeg har gerne villet nævne dette, ikke fordi jeg tænker på at optrække retningslinier for, hvad man kunne gøre, men fordi det i mine øjne er et stort spørgsmål og et meget kompliceret spørgsmål, ved hvis afgørelse man bør veje for og imod med stor omhu, og jeg har som sagt gerne villet nævne det i håb om, at det kommende udvalg vil tage denne sag op med den alvor, den fortjener.

Jeg kunne også nævne ting i forslaget, som jeg gerne vil stemme for, f. eks. Grønlands nære tilknytning til det danske rige. Ligeledes kan jeg fremdrage § 20, der nævner overdragelse af visse beføjelser til mellemfolkelige myndigheder. Hvorvidt denne sag kunne ordnes på en anden måde end gennem en grundlovsparagraf, tør jeg ikke udtale mig om, men jeg glæder mig over, at der er givet udtryk for Danmarks forståelse af det mellemfolkelige arbejdes betydning.

Men jeg vil vende tilbage til det, der for